

Van den Heuvel Ontwikkeling & Beheer B.V.
T.a.v. Dhr. R. de Groot
Lekdijk 44
2967 GB Langrak

Datum 21 december 2018
Kenmerk BE/2018/527/r
Uw kenmerk Email d.d. 19 september 2018
Auteur(s) J.E. Soethout
Projectleider C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg
t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl
KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Claudius Civilislaan te Vlaardingen

De gemeente Vlaardingen is voornemens om een gedeelte van de bebouwing aan de Claudius Civilislaan te saneren. De ontwikkeling maakt deel uit integraal project van meerdere deelgebieden. Aan de Claudius Civilislaan te Vlaardingen zijn de gebouwen van College VOS, sportvelden, het clubgebouw en de kantine van sportvereniging Twist gesitueerd. Alleen de bestaande gymnastieklokalen van het College Vos, de kantine aan de noordzijde en één boom worden gesaneerd ten behoeve van een nieuwe sporthal. Bovendien worden de korfbalvelden, als gevolg van een wijziging in de wedstrijdafmeting, opnieuw ingedeeld.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Van den Heuvel Ontwikkeling & Beheer B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure ten aanzien van de locatie aan de Claudius Civilislaan en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan. De andere planlocaties van het integrale project maakten geen onderdeel uit van de uitvraag.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

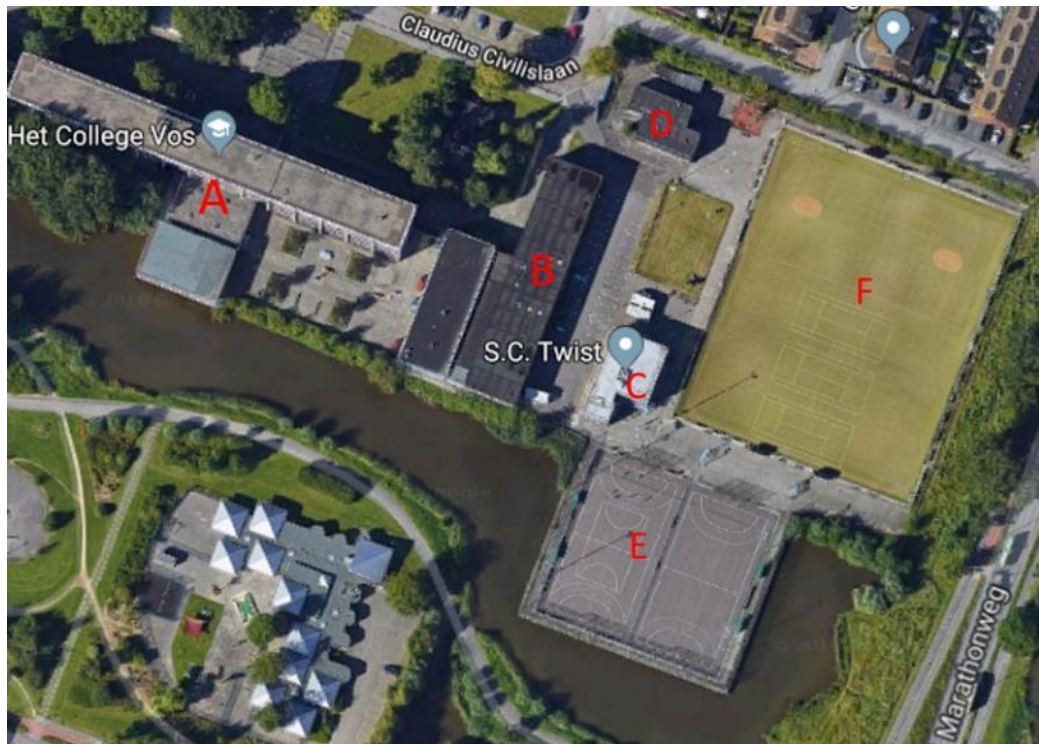
Planlocaties

De planlocatie is gelegen aan de Claudius Civilislaan te Vlaardingen en betreft verschillende gebouwen. Het College Vos (figuur 2 (A)) is een beeldbepalend gebouw uit de jaren '60 met daarnaast liggend gymnastieklokalen (B). Beide gebouwen zijn opgetrokken uit een gemetselde stenen muur met daarop een bitumen dak. Daarnaast is het clubgebouw van Twist (C) gesitueerd welke ook is opgetrokken uit een gemetselde stenen muur met een plat bitumen dak. Aan de noordzijde ligt de voormalig kantine van Twist (D) gesitueerd. Deze is opgetrokken uit een gemetselde stenen muur met een leistenen dak. Daarnaast liggen de handbalvelden (E) en korfbalvelden (F). Zowel de gymnastieklokalen van het College Vos als het voormalig clubgebouw van Twist worden gesaneerd. De sportvelden, het College Vos en het clubgebouw van Twist worden behouden in de beoogde ontwikkelingen. De korfbalvelden worden opnieuw ingedeeld als gevolg van een wijziging in de wedstrijdafmetingen. Rondom de gebouwen is sprake van verharding met soms een groenstrook.

Ten noorden van de 3 planlocaties ligt de A20 en de E25 (± 525 m). Aan de zuidzijde ligt de rivier Het Scheur ($\pm 1,4$ km). De directe omgeving van alle planlocaties worden gekenmerkt door infrastructuur met de daarbij horende woningen, wegen, groenstroken en boomrijen. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1 De 3 verschillende planlocaties (rood omkaderd) zijn gelegen aan de Claudius Civilislaan te Vlaardingen (bron: arcgis.com).

Figuur 2 De bebouwing op de tweede planlocatie aan de Claudius Civilislaan te Vlaardingen. (A): Het College Vos, (B): gymnastiekhallen College Vos, (C): clubgebouw Twist, (D): voormalige kantine Twist, (E): handbalvelden en (F): korfbalvelden (bron: www.google.com/maps).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ingrepen betreffen het saneren van sporthallen Westenwijkhallen en Valkenhof, gymnastieklokalen van College Vos en de voormalige kantine van Twist. Daarbij vindt de realisatie van woningbouw plaats en 2 nieuwe sporthallen. Tevens worden de korfbalvelden opnieuw ingedeeld, als gevolg van een wijziging in de wedstrijdafmetingen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden;

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in de plangebieden, de betekenis van de plangebieden voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 2 oktober 2018. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 7/8 bewolkt, 14° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 vervangt de Wet natuurbescherming (Wnb) drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. Bevoegdheden zijn met deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en andere soorten (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd.

Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming verdienen. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke Weidevogelgebieden. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en lichtuitstraling van invloed zijn.

Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden en bij negatieve effecten op alle soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht. Van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 eerste lid kan door bepaalde provincies vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten. In de verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland is voor de volgende soorten een vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zuid-Holland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ree</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Wezel</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Woelrat</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt per definitie vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van de guichelheil, welke een beschermde vaatplant is (Floron Verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen en delen hiervan aangetroffen. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante kruiden zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: klimop, rode kornoelje, dwergmispel, paardenbloem, grote weegbree, jakobskruid en kruipertje. Deze soorten zijn waargenomen in de groenstroken en rondom de verharding. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. In de groenstroken zijn de volgende houtige planten waargenomen: grote populieren iep, berk, hazelaar, meidoorn en haagbeuk.

De beoogde ontwikkelingen leiden niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond, of stikstofarme blauwe graslanden. Het plangebied is een bebouwd gebied. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de directe omgeving van de planlocatie is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten bekend: ree, egel, haas, boommarter, hermelijn, wezel, bunzing, konijn, mol, vos en diverse muisachtige zoals de Noordse woelmuis (Broekhuizen et al., 2016; verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018). Voor de boommarter en Noordse woelmuis geldt dat ze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de overige soorten geldt dat ze niet beschermd zijn of dat er vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren op de verschillende planlocaties.

Het leefgebied van de boommarter bevindt zich in rustige aaneengesloten bossen. De boommarter maakt gebruik van bomen/groenstroken om zich te verplaatsen en laat zich niet gauw zien in de bebouwing. Daarnaast gaan de verblijven van marterachtigen samen met prooiresten, uitwerpselen en andere geurmarkeringen. Bij de inspectie van de bebouwing zijn deze sporen niet aangetroffen. Op de planlocaties ontbreken nestlocaties en er zijn dan ook geen nestbomen (vaste rust- en verblijfplaatsen) aangetroffen. Het functioneel leefgebied van rustige aaneengesloten bossen ontbreekt ook en is er dagelijks menselijke verstoring en (vracht)verkeer. Het is daarom niet aannemelijk dat de boommarter zich schuilhoudt op de planlocaties.

De Noordse woelmuis leeft voornamelijk in hogere grasachtige vegetatietypen, waarbij er voldoende variatie in vegetatie aanwezig dient te zijn. Hij eet voornamelijk plantendelen zoals groene delen van riet, biezen, zeggen en grassen, maar ook wortels, zaden of schors. De soort is erg gevoelig voor concurrentie van andere woelmuissoorten zoals onder andere de algemeen voorkomende veldmuis. In gebieden waar concurrerende soorten voorkomen wordt de Noordse woelmuis verdreven naar natte(re) terrein delen waaraan hij zich goed heeft aangepast, zoals rietland, moeras, zeer extensief gebruikte weilanden en drassige hooilanden. In de bebouwing wordt het gras in de groenstroken regelmatig gemaaid, om te voorkomen dat het te hoog wordt. De Noordse woelmuis heeft juist hoge vegetatie nodig om zich schuil te kunnen houden. De planlocatie is niet geschikt als habitat voor de Noordse woelmuis door het ontbreken van functioneel leefgebied en nestlocaties door bebouwing, verharding en verstoring. Het is uitgesloten dat de planlocaties onderdeel zijn van het structureel leefgebied van de Noordse woelmuis.

Ten zuiden van de planlocatie ligt een groenstrook. Deze zou eventueel gebruikt kunnen worden als migratieroute van grondgebonden zoogdieren die onder de vrijstelling van de provincie vallen. In de beoogde ontwikkelingen blijft deze route behouden. Bovendien is de planlocatie zelf geen functioneel leefgebied voor beschermde zoogdieren door de verharding en verstoring. Derhalve is de planlocatie zeer beperkt geschikt voor dergelijke beschermde dieren die vrij gevoelig zijn voor verstoring.

De planlocaties hebben enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie Zuid-Holland vallen (zie Wet natuurbescherming; Wet-Nb, art 3.10). Negatieve effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: laatvlieger, watervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis (Broekhuizen et al., 2016; Limpens et al., 1997; verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd.

Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur.

De sporthallen aan Claudius Civilislaan zijn opgetrokken uit bakstenen muren waarboven damwandplaten zijn bevestigd en een plat bitumen dak. Er zijn open stootvoegen aanwezig welke uitkomen op de spouwmuur en mogelijk gebruikt kunnen worden door vleermuizen (figuur 3). Deze openingen kunnen worden gebruikt als geschikte rust- of verblijfplaats. Zo'n verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden. Bij de stootvoegen is een stabiel microklimaat aanwezig. Het is niet uit te sluiten dat de bebouwing op de planlocatie wordt gebruikt door vleermuizen die in bebouwing leven zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Om de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient er derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden middels 5 gerichte veldbezoeken in de periode mei – oktober.

Naast dat het aannemelijk is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen alle planlocaties gebruiken als

foerageergebied en/of vliegroue. Ten gevolg van de beoogde ontwikkelingen worden deze niet aangetast. In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens de ontwikkeling dient derhalve vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast.

Figuur 3 De aanwezige stootvoegen op de bebouwing aan Claudius Civilislaan welke mogelijk gebruikt kunnen worden door vleermuizen.

Amfibieën en reptielen

Aangrenzend aan de planlocatie aan de Claudius Civilisstraat bevindt zich een sloot. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie aangezien deze over het algemeen verbonden zijn aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. Het plangebied is grotendeels verhard en wordt intensief gebruikt door de mens en (vracht)verkeer, waardoor veel verstoringen optreden. Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Op de planlocatie ontbreekt oppervlaktewater. Wel ligt in de omgeving van de planlocatie een sloot met daarom heen een park gesitueerd. Deze ligt direct naast de planlocatie aan de Claudius Civilislaan gesitueerd. In de omgeving is de aanwezigheid bekend van rugstreeppad en alpenwatersalamander (Creemers & Van Delft, 2009; verspreidingsatlas NDFF 2010-2018). Voor beide soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De alpenwatersalamander is niet al te kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. De soort is in allerlei water typen te vinden, als het maar niet te snelstromend is of rijk aan vis is. Het is aannemelijk dat er vissen in de sloot zitten aangezien de sloot verbonden is en zich uitstrekt langs de gehele Westwijk. Op de planlocatie mist het functioneel leefgebied van de

alpenwatersalamander door het ontbreken van oppervlaktewater en overwinteringshabitat, aangezien er geen vegetatierijke structuren aanwezig zijn. Bovendien treedt er ook veel verstoring van de mens en (vracht)verkeer op op de planlocaties. Derhalve kan het voorkomen van de alpenwatersalamander worden uitgesloten.

Op de planlocatie is op dit moment geen geschikt leefgebied aanwezig voor de rugstreeppad, door de verharding rondom de gebouwen. Desalniettemin kan de rugstreeppad plotseling opduiken wanneer zandige terreinen ontstaan tijdens graaf- en bouwwerkzaamheden (bijlage 2). Om alle mogelijke effecten ten aanzien van de soort te voorkomen dienen er maatregelen getroffen te worden om vestiging van de rugstreeppad op de planlocaties te voorkomen. Dergelijke maatregelen betreffen het tegengaan van het ontstaan van geschikt voortplantingswater (regenplassen), het voorkomen van vergraafbaar zand en langdurig materiaalopslag binnen het plangebied. Daarnaast kan door het plaatsen van schermen het plangebied ontoegankelijk worden gemaakt (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad 2017).

Gedurende de werkzaamheden is het mogelijk dat aanwezige amfibieën in de sloot door trillingen en geluidsverstoring negatief beïnvloed worden. De sloot ligt op minder dan 10 m afstand van de beoogde werkzaamheden. Echter is er in de directe omgeving voor eventueel voorkomende amfibieën voldoende geschikt habitat om tijdelijk naartoe te kunnen verplaatsen. Aangezien de sloot zich uitstrekt langs de gehele Westwijk.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). De sloot heeft aannemelijk geen specifieke of essentiële functie voor Habitatrichtlijnen of nationaal beschermde soorten. Mits gedurende de ontwikkeling rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht, zijn negatieve effecten ten aanzien van de reptielen en amfibieën uitgesloten.

Vissen

Aangrenzend aan de planlocatie bevindt zich een sloot. Gedurende de werkzaamheden is het mogelijk dat aanwezige vissen in de sloten door trillingen- en geluidsverstoring negatief beïnvloed kunnen worden. Echter is er in de directe omgeving voor vissen voldoende geschikt habitat om tijdelijk naartoe te kunnen verplaatsen. De aanwezigheid van beschermde vissen is niet bekend in de directe omgeving van de planlocaties. Bovendien stellen beschermde soorten bepaalde eisen aan het habitat en komen veelal in specifieke wateren voor. De sloot heeft aannemelijk geen specifieke of essentiële functie voor soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn of nationaal beschermde soorten. Mits gedurende de ontwikkeling rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht, zijn negatieve effecten ten aanzien van vissen

Insecten, libellen en andere ongewervelden

In het plangebied zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Tevens is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden op het plangebied die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Significante negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en/of rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: kauw, koolmees en meeuw. De planlocatie heeft aannemelijk geen essentiële functie voor de waargenomen soorten.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, holen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als sperwer, ransuil en torenvalk kan uitgesloten worden. Deze soorten jagen bij voorkeur of in een open gebied of in een dicht bos. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in

kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort is binnen het plangebied geen functioneel leefgebied aanwezig.

Tijdens het veldbezoek is de huismus niet waargenomen op de planlocaties. Ten aanzien van de huismus ontbreekt op de planlocatie een aantal habitatkenmerken aanwezig. Voor een geschikt habitat moeten geschikte nestgelegenheid, voedsel, groenblijvende struiken, zandige plekken en drinkwater dichtbij elkaar bevinden. De huismus kan een nest maken onder dakpannen, in neststenen en in kieren en gaten in muren. De bebouwing op de planlocatie heeft een bitumen dak en is daarom niet geschikt als nestlocaties.

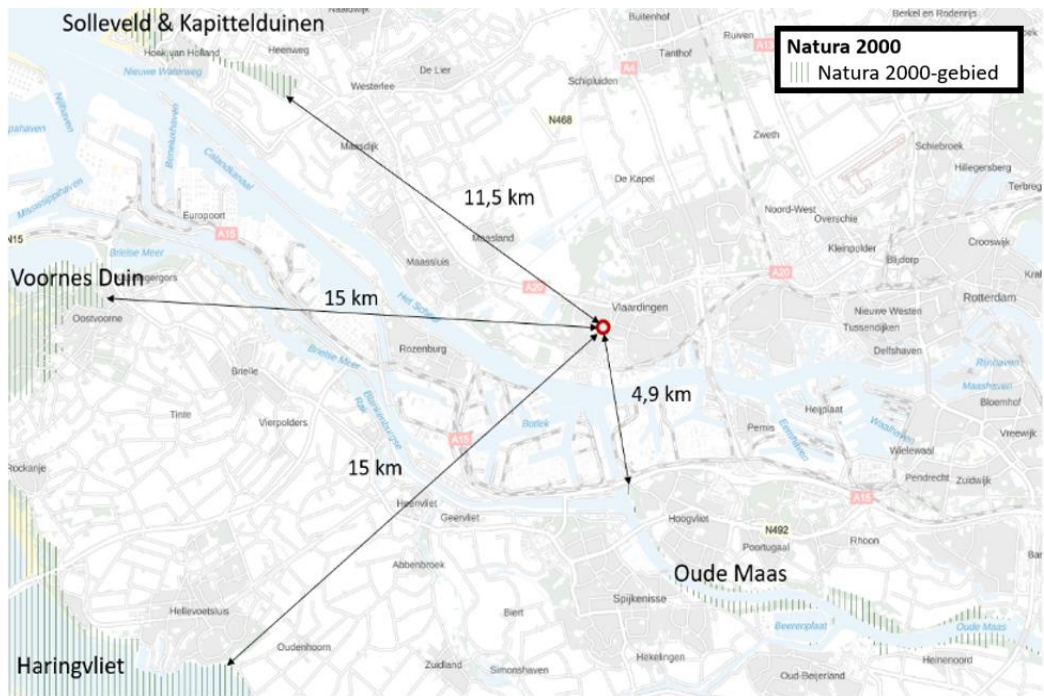
De gierzwaluw leeft net zoals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De soort is vaak te vinden in woonwijken en is een koloniebroeder. Er dienen dus meerdere potentiële nestlocaties aanwezig te zijn. Ten aanzien van de gierzwaluw ontbreken de potentiële invliegopeningen (geen openingen in de gevels) in de te slopen bebouwing. Negatieve effecten ten aanzien van zowel de huismus en gierzwaluw zijn uitgesloten. De beoogde ontwikkelingen leiden tot zeer beperkte aantasting van groene delen (er wordt maar één boom gekapt) en resulteren niet in afname van essentieel leefgebied. Van aantasting van functioneel leefgebied en nestlocaties van de huismus en gierzwaluw is derhalve geen sprake. Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

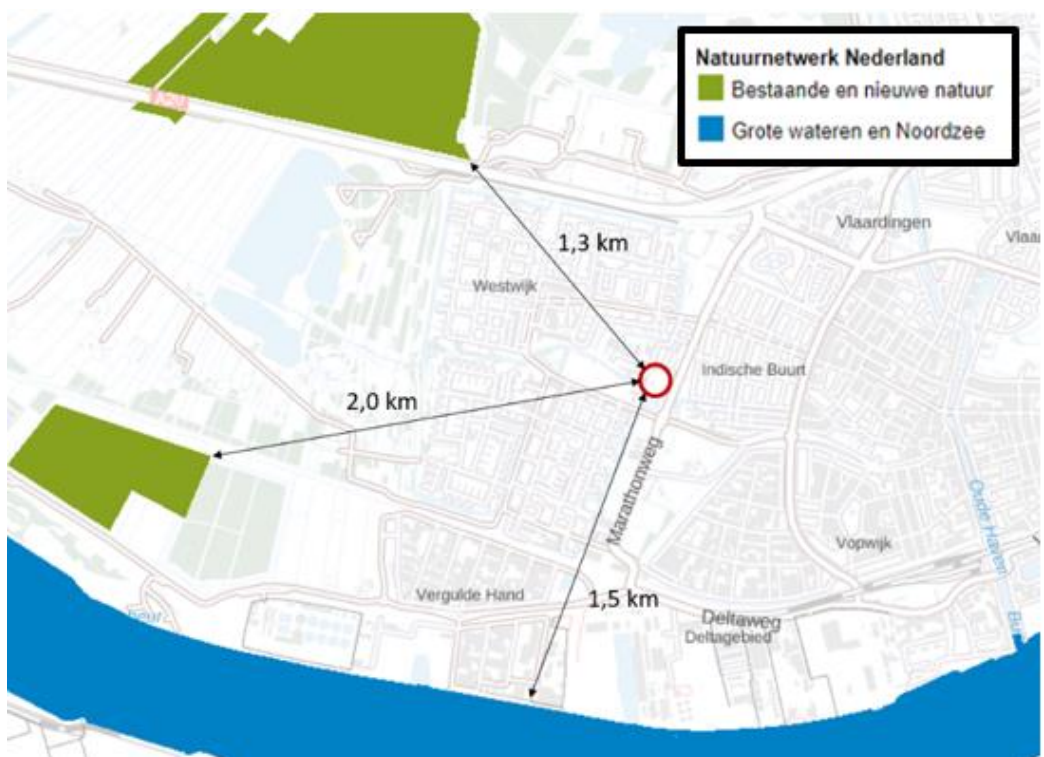
De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 4,9 km ligt het Natura 2000-gebied de Oude Maas (figuur 4). De planlocatie ligt op een afstand van circa 1,3 km ten zuidoosten van het Natuurnetwerk Nederland (figuur 5).

Figuur 4 De planlocatie (rood omkaderd) ligt op een afstand van 4,9 km tot het Natura 2000-gebied de Oude Maas (bron: www.pzh.b3p.nl).

Figuur 5 De planlocatie (rood omkaderd) ligt op een afstand van circa 1,3 km tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: www.pzh.b3p.nl).

De beoogde ontwikkelingen betreffen de toevoeging van nieuwe sporthallen, wat leidt tot een beperkte verkeerstoename aangezien de sporthallen voorheen op een andere locatie gesitueerd waren. De werkzaamheden zullen waarschijnlijk leiden tot een tijdelijke en beperkte toename in stikstofdepositie (projecteffect). In de toekomst zal in geval van eventueel nieuwbouw mogelijk sprake zijn van een relatief lage(re) uitstoot (hogere isolatiewaarden en een hoogrenderende stookinstallatie aangezien deze aan de nieuwste bouwweisen moeten voldoen). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de

ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare blijft. Voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aerius, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aerius berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er zijn kap- en rooiwerkzaamheden (a en b) voorzien op de planlocatie. Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Gemeenten hebben veelal beleid omtrent het kappen/vellen van bomen en struiken opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkeling leidt evt. tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

In het plangebied of de directe omgeving hiervan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. De waargenomen openingen bij de gebouwen aan de Claudius Civilislaan leiden tot toegang tot open ruimtes met een stabiel microklimaat. Vaste rust- en verblijfplaatsen ten aanzien van vleermuizen kunnen derhalve niet uitgesloten worden. Er dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen plaats te vinden in de periode van mei tot oktober door middel van 5 veldbezoeken. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
- = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)								
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							+	-
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	-	-	+	-	-	-	-	
Geschikt habitat andere soort	-	+/-		+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	j	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aeries			
Natura 2000	4,9 km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	1,3 km		geen		n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap		melding/ vergunning			
Struiken	ja		nee		n.v.t.			
Bomen	ja		ja		n.v.t.			

1. Verblifplaatsen van eventueel aanwezige soorten (m.n. vleermuizen kan worden verwacht) zijn goed te compenseren. Het is dan ook de reële verwachting dat bevoegd gezag (provincie Zuid-Holland) bij het treffen van de juiste mitigerende en compenserende maatregelen ontheffing zal verlenen voor het verwijderen van verblijfplaatsen (indien deze aanwezig zijn).

Uitvoerbaarheid

De werkzaamheden op de planlocatie aan de Claudius Civilislaan leiden (met voorbehoud ten aanzien van vleermuizen) niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient middels een aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, andere soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

De conclusie is dan ook dat de ontwikkelingen uitvoerbaar zijn zoals bepaald in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van vleermuizen dient aanvullend onderzoek te worden verricht om de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen uit te sluiten op de planlocaties aan de Claudius Civilislaan. Na uitvoering van eventuele maatregelen dienen de werkzaamheden uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden of een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toegepast te worden teneinde verstoring van vleermuizen in de directe omgeving te voorkomen. Hieronder kan onder andere worden verstaan: beperkte hoogte van lichtmasten, verlichting naar beneden richten en convergeren, toepassen UV-vrije verlichting, gebruik van sterk bundellicht vermijden et cetera.
- Gedurende de werkzaamheden dient het terrein ongeschikt of ontoegankelijk gehouden te worden voor rugstreeppad. Belangrijk is dat er geen vergraafbaar zand en ondiepe plassen binnen het plangebied aanwezig zijn. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van minimaal 50 cm hoog en minimaal 10 cm ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5^e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in purple ink, consisting of a stylized 'S' followed by a loop and a vertical stroke.

Blom Ecologie B.V.,
ing. J.E. Soethout

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Ecologie rugstreepad

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Claudius Civilislaan te Vlaardingse. Het betreft de gymnastieklokalen van het College Vos.

Figuur 2 Op de planlocatie is ook de voormalige kantine van sportvereniging Twist.

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is een middelgrote pad met een lengte van circa 4,5 - 7 cm. De pad heeft vrij korte poten en heeft op de rug een karakteristieke lichtgele lengtestreep. Verder is de rug grijsbruin met groenige vlekken en heeft de buik lichtgrijze kleur met grijszwarte vlekken. De ogen zijn geelgroen met een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwtjes door een paars/blauwe verkleuring van de keel. Gedurende het voortplantingsseizoen is tijdens de kooractiviteiten een typische en harde roep te horen die over een afstand van 1 - 3 km is waar te nemen (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 cm lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlek en soms een streep over de rug (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pionierssoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Veranderingen in weersomstandigheden als vocht en temperatuur vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. Bij het koloniseren van nieuwe gebieden kunnen jonge rugstreeppadden afstanden tot wel 5 km afleggen (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017).

De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. Mannetjes komen hier doorgaans eerder aan dan de vrouwtjes (Creemers & Van Delft, 2009). De voortplanting vindt plaats in de periode april - september met een hoogtepunt rond half april - mei. Het vaststellen van afwezigheid van rugstreeppadden kan middels drie gerichte (avond)veldbezoeken in de periode 15 april - juli (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017).

Habitat en verblijfplaatsen

Het geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamisch milieu met vergraafbaar zand of fijne grond. De verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderverdeeld in voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. Het voortplantingshabitat is aquatisch en na de voortplanting zijn rugstreeppadden hoofdzakelijk op het land te vinden. Het functionele leefgebied bestaat ook uit het gebied tussen deze habitats (migratieroutes).

De eitjes worden afgezet in veelal tijdelijke, ondiepe en vegetatie loze wateren, waar weinig sprake is van concurrentie of predatie. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer en- en winterlocaties bevinden zich op het land in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft deze zich in of kruipt de rugstreeppad onder materialen als: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor het winterhabitat is dat deze locaties vorstvrij moeten zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatie omvangen en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatie specifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een populatie minimaal uit 50 - 200 dieren bestaat en in verbinding staat met andere populaties (RVO, 2011).